

Pejse og brændeovne

Bygningsreglement for småhuse 1998

Forord

Bygningsreglement for småhuse (småhusreglementet), der trådte i kraft den 15. september 1998, indeholder i afsnit 8 en række byggetekniske bestemmelser, der skal overholdes, når der opsættes en pejs eller en brændeovn i enfamiliehuse, dobbelthuse, rækkehuse og lignende samt i sommerhuse.

Der bliver med jævne mellemrum udarbejdet tillæg til småhusreglementet. Det opdaterede Bygningsreglement for småhuse 98 kan ses på Erhvervs- og Boligstyrelsens hjemmeside www.ebst.dk

Der skal ikke søges om byggetilladelse til sådanne installationer, men af hensyn til skorstensfejning skal kommunen underrettes, når der er opsat en ny pejs eller brændeovn.

Formålet med de byggetekniske bestemmelser i småhusreglementet er at forhindre, at der ved installationen opstår fare for brand, eksplosion, forgiftning eller andre sundhedsmæssige gener. Det er derfor vigtigt, at bestemmelserne følges nøje.

Det er husejeren selv, den tekniske rådgiver eller håndværker, der er ansvarlig for, at bestemmelserne overholdes. Bestemmelserne forudsætter, at installationsarbejdet udføres håndværksmæssigt forsvarligt, og at de materialer, der anvendes, er velegnede til formålet. I SBI-anvisning 189 inkl. tillæg findes mere detaljerede oplysninger om, hvordan ildsteder og skorstene kan installeres, så bestemmelserne overholdes.

Denne pjece gennemgår bestemmelserne i småhusreglementets afsnit 8 i tekst og forklarende illustrationer. Pjecen fortæller om åbne og lukkede ildsteder, krav til opstillingen, skorstenen og tilslutning til skorstenen samt om skorstensfejning. Sidst i pjecen findes en nyttig checkliste og et fortrykt brevkort, som kan anvendes, når kommunen skal underrettes om det nye ildsted.

Dafolo AIS, januar 2007

Åbent eller lukket ildsted?

Et **åbent ildsted** er et ildsted uden låge foran fyrrummet, f.eks. en pejs uden indsats.

Et **lukket ildsted** er et ildsted med låge foran fyrrummet, f.eks. en brændeovn eller en pejseindsats med låger, der indbygges i en muret åben pejs.

Hvilke krav er der til opstillingen?

Forbrænding af fast brændsel kræver ilt. Af hensyn til både indeklima og forbrændingen bør der derfor sikres tilstrækkelig lufttilførsel til det rum, hvor ildstedet stilles op.

Vandbeholdere i brændeovne må ikke tilsluttes lukkede centralvarmeanlæg.

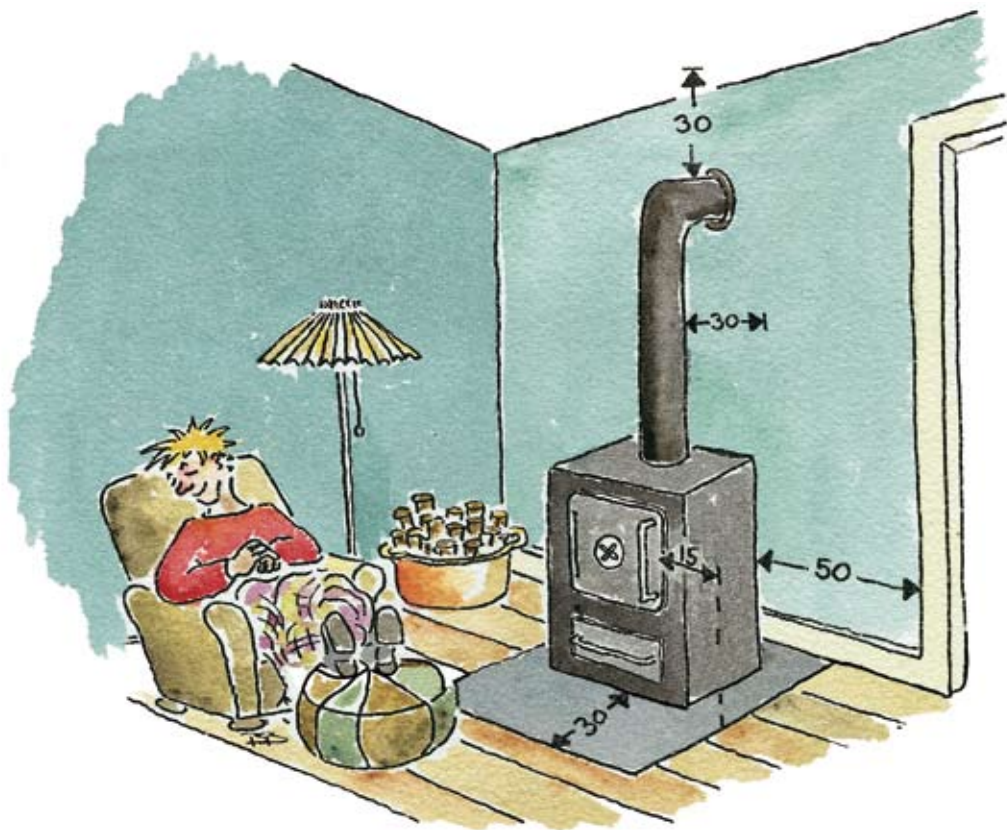
Når en pejs eller en brændeovn ønskes opstillet på brændbare gulve, f.eks. trægulve, er der bestemte krav til brandbeskyttende belægning.

Ved **åbne ildsteder** skal gulvet dækkes med ubrændbart materiale mindst 50 cm foran fyringsåbningen og mindst 15 cm til hver side.

Ved **lukkede ildsteder** skal gulvet dækkes med ubrændbart materiale mindst 30 cm foran fyringsåbningen og mindst 15 cm til hver side.

Det ubrændbare materiale kan ved begge typer ildsteder f.eks. være jern- eller metalplade, klinker eller lignende.

Afstande til brændbare materialer i væg og loft

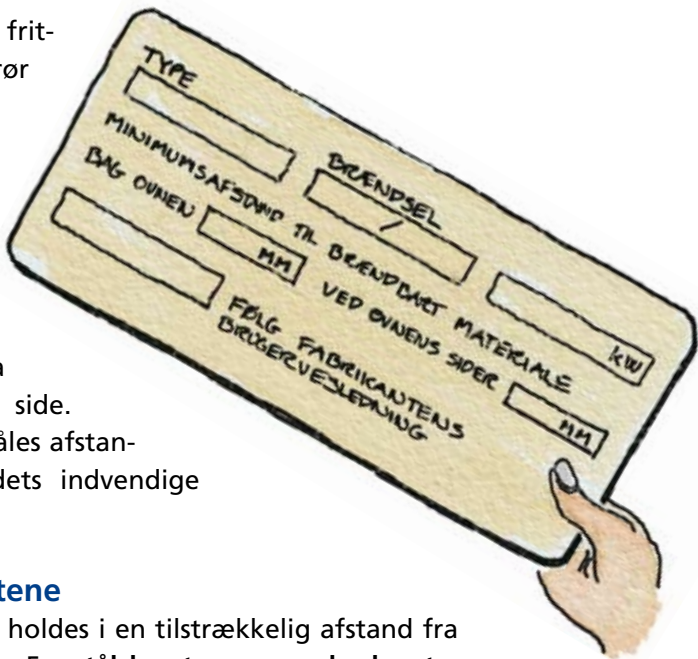
Ildsted og røgrør skal opstilles på en sådan måde, at der er en tilstrækkelig afstand til brændbare materialer i væg og loft.

Et ildsted skal således holdes i en afstand af mindst 50 cm og røgrør i en afstand af mindst 30 cm fra brændbart materiale, både i væg og loft og fra evt. fast inventar. Ildstedet bør naturligvis også holdes i sikker afstand fra løst inventar.

Disse generelle regler kan dog fraviges, hvis der opstilles en pejs eller en brændeovn, der er udført i overensstemmelse med standarderne DS/EN 13240, Brændeovne eller DS 887, Brændeovne. Den krævede mindsteafstand til brændbart materiale vil fremgå af kontrolmærket,

og afstanden mellem fritstående lodrette røgrør og brændbart materiale kan reduceres til 22,5 cm.

Disse afstande gælder ikke til fodpaneler. Afstandene måles fra ildstedets udvendige side. Ved murede pejse måles afstanden dog fra ildstedets indvendige side.

Afstand fra skorstene

Også skorstenen skal holdes i en tilstrækkelig afstand fra brændbare materialer. Fra **stål**skorstene, **murede** skorstene og **elements**skorstene skal der således være mindst 10 cm, og fra **renselemme** mindst 20 cm til brændbare materialer. Disse afstande måles fra den udvendige side.

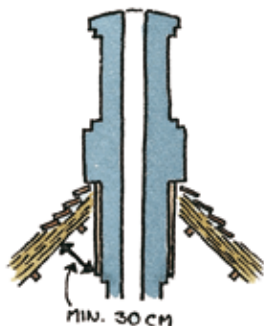
Bjælker, spær og trappevanger kan dog anbringes direkte op ad murede skorstensvanger, hvis disse er mindst 22,8 cm tykke, eller skorstenen er isoleret tilsvarende.

Trælofter og trægulve, som er højst 3 cm tykke, kan føres helt ind til en elementskorsten eller en muret skorsten, men skal holdes 5 cm fra en stålkorsten.

Huse med stråtag

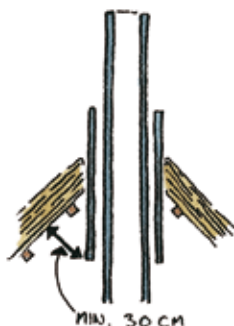
Småhusreglementet stiller særlige krav til skorstene, der installeres i eller i nærheden af bygninger med **stråtag** eller lignende, der ikke er klasse T belægning.

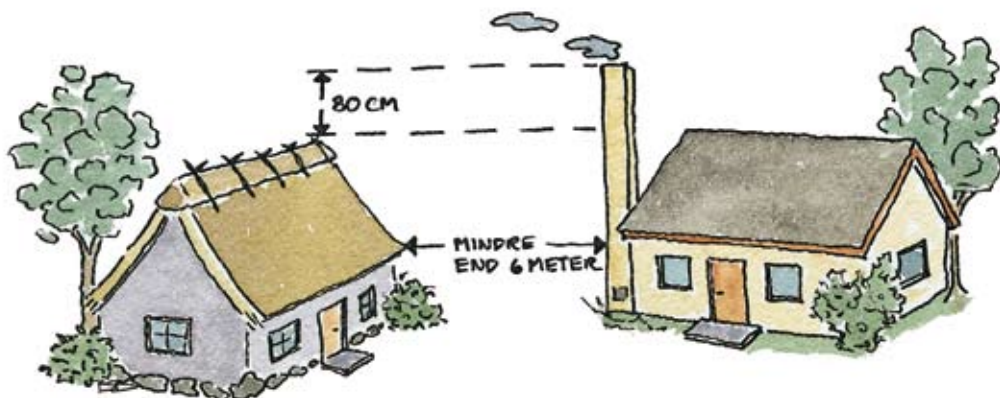
Murede skorstene, som føres gennem et stråtag eller lignende, skal udføres, så der ikke opstår fare for brand i tagdækningen. Det kan sikres ved, at den murede skorsten fra mindst 30 cm under taget og opefter udføres af murværk, der er mindst 22,8 cm tykt, eller udføres af godkendte skorstenselementer, som skal mures med en mur, der er mindst 10,8 cm tyk. Murværket bør i taget beskyttes mod revnedannelser med et armeret pudslag på mindst 3 cm.

Stålskorstene, som føres gennem et stråtag eller lignende, skal fra mindst 30 cm under taget og opefter føres gennem en skakt med en diameter, der er mindst 20 cm større end skorstenens diameter.

Afstanden mellem renselem og stråtag bør være mindst 1 m.

Skorstenen skal være så høj, at skorstenspipen rager mindst 80 cm op over tagryggen på huse med stråtag eller lignende, når skorstenens afstand fra stråtaget er mindre end 6 m. Skorstenspipen bør ikke forsynes med skorstenstag, skorstenshætte, gnistfang og lignende, da det kan øge risikoen for brandspredning, hvis der opstår en skorstensbrand.

Tilslutning til skorsten

Skorstenslysningsens størrelse skal svare til den samlede indfyrede effekt fra det eller de ildsteder, der er tilsluttet skorstenen. Oplysninger om den indfyrede effekt kan normalt fås hos fabrikanten.

Det er vigtigt, at lysningsarealet svarer til den indfyrede effekt. Et for stort lysningsareal kan give en dårlig forbrænding og dermed øge risikoen for kulilteforgiftning.

Ved tilslutning af ildsteder for fast brændsel, dvs. pejse og brændeovne, bør lysningsarealet være mindst 175 cm^2 (15 cm i diameter). Hvis ildstedets fri åbning, f.eks. i en pejs uden indsats, er større end 2.500 cm^2 , bør skorstenens lysningsareal øges til mindst 300 cm^2 (19,5 cm i diameter).

Et **åbent ildsted** skal altid tilsluttes sin egen skorsten.

Et **lukket ildsted** må tilsluttes en skorsten, som også har aftræk fra andre lukkede ildsteder, f.eks. en centralvarmekedel.

Hvis der tilsluttes to eller flere ildsteder i modstående sider af samme skorsten, skal der være en højdeforskel mellem de to tilslutninger på mindst 25 cm.

Pejse eller brændeovne må ifølge gasreglementet ikke sluttes til samme skorsten som et gasildsted.

Skorstenshøjde

Skorstenen skal have en sådan højde, at trækforholdene er i orden, og at røgen ikke generer. Fyring med fast brændsel stiller særlige krav til skorstenshøjden, da skorstenen ikke alene skal kunne suge røgen ud af ildstedet, men også kunne suge forbrændingsluften ind i ildstedet gennem luftspjældet. Det er en god idé at følge evt. anvisninger om minimumshøjden fra leverandøren af ildstedet eller søge råd hos denne.

Skorstenen bør under ingen omstændigheder placeres lavere end tagets højeste punkt.

Hvis installationen af ildsted og skorsten medfører væsentlige røggener for omgivelserne, kan kommunen ifølge miljøbeskyttelsesloven kræve, at skorstenen forhøjes, eller at der gennemføres andre ændringer, der kan bringe generne til ophør. Hvis ulemperne ikke kan afhjælpes, kan kommunen forbyde, at anlægget bruges.

Andre bestemmelser om skorstene og røgrør

Skorstene og røgrør skal forsynes med renselemme. Størrelsen på renselemme i en skorsten skal mindst svare til skorstenens lysningsareal. Skorstenen skal være tilgængelig for udvendigt eftersyn. Hvis skorstenen skal renses fra toppen, skal skorstensfejeren have adgang til den, evt. ved montage af tagtrin eller stige trin.

Små stålskorstene, skorstenselementer og skorstensforinger skal opfylde bestemmelserne i Erhvervs- og Byggestyrelsens bekendtgørelse nr. 118 af 13. marts 2002 om CE-mærkning og markedskontrol af byggevarer.

Røgrør på under 1 m bør udføres af mindst 1 mm stålplade eller lignende. Længere røgrør bør udføres af stålplade på mindst 2 mm.

Går et røgrør igennem et andet rum end det, hvor ildstedet er opstillet, kan røret enten udføres som en skorsten eller forsynes med en afskærmning, der sikrer forsvarlige brandmæssige forhold.

En skorsten, der ikke har været brugt i nogen tid, bør undersøges for revner, fuglereder m.v., inden den igen tages i brug.

Skorstensfejning

Af hensyn til skorstensfejning skal kommunen underrettes, når der er opsat en ny pejs eller brændeovn. Det kan gøres ved at bruge det brevkort, der er optrykt i denne pjece.

Inden ildsted og skorsten opføres, check da følgende:

- Er der tale om opsætning af et åbent eller lukket ildsted?
- Skal ildstedet placeres i et rum, hvor gulvet er af brændbart materiale, f.eks. trægulv?
- Hvis det er tilfældet, er gulvet så i tilstrækkeligt omfang dækket med plade af ubrændbart materiale?
- Er afstanden fra ildstedet til brændbare materialer, f.eks. trækonstruktioner i væg, dørkarme og bræddebeklædninger, tilstrækkelig?
- Er afstanden fra skorstenen til brændbare materialer, f.eks. bjælker og spær, overholdt?
- Hvis huset har stråtag, er de særlige afstands- og højdekrav så overholdt?
- Hvis skorstenen er placeret mindre end 6 m fra et stråtag på samme grund, er de særlige afstands- og højdekrav så overholdt?
- Svarer skorstenslysningens størrelse til ildstedets indfyrede varmeeffekt?
- Er der tilsluttet andre ildsteder til skorstenen?
- Har skorstenen en højde, der giver tilfredsstillende trækforhold, og som endvidere forebygger røggener?
- Er skorstenen og røgrør forsynet med renselemme, og er de store nok?
- Kan skorstensfejeren få adgang til eftersyn og rensning af skorstenen?
- Er røgrør udført i tilstrækkeligt kraftigt materiale?
- Er der luft nok til forbrændingen i det rum, hvor ildstedet stilles op?
- Er brevkortet til kommunen udfyldt og afsendt?

Gode råd om fyring

Den måde, som en pejs eller en brændeovn anvendes på, har stor betydning for tilsmudsning af skorsten og røgrør. Pjecerne **Før du fyrer løs** og **Korrekt fyring** giver nærmere oplysninger og gode råd om brændsler, fyringsmetoder m.v. Disse pjecer fås bl.a. ved henvendelse til skorstensfejeren.

Nyttige oplysninger og svar på spørgsmål kan endvidere indhentes på hjemmesiden www.skorstensfejerlauget.dk

Det meddeles herved, at der på ejendommen

Matr.nr. _____

Adresse _____

Postnummer _____ By _____

Den (dato) _____ er foretaget følgende:

- Ny pejs/brændeovn er opsat
- Pejsen/brændeovnen er tilsluttet en ny skorsten
- Ny pejs/brændeovn er tilsluttet en eksisterende skorsten

Underskrift _____

Pjecen om pejse og brændeovne er udsendt af Dafolo A/S som led i en serie informationspjecer om Bygningsreglement for småhuse 1998.

Dafolo A/S
Suderbovej 22-24
9000 Frederikshavn
tlf.: 9620 6666
e-mail: Dafolo@dafolo.dk

Tegninger: Blåtårn Tegnestue ApS, Birgitte Borup
Produktion: Dafolo A/S, tlf. 9620 6666
Varenr. 4742

I informationsserien om Bygningsreglement for småhuse indgår yderligere 3 pjecer:

- **Varenr. 4740 - Garager og carporte m.v.**
- **Varenr. 4741 - Indeklima**
- **Varenr. 4743 - Sommerhuse**

Bygningsreglement for småhuse 1998 er udsendt af Erhvervs- og Boligstyrelsen september 1998 og kan købes hos Byggecentrum, tlf.: 7012 0600 eller i boghandelen. SBI-anvisning 189 Småhuse inkl. tillæg er udgivet af Statens Byggeforskningsinstitut (By og Byg) og kan købes hos Byggecentrum, tlf.: 7012 0600 eller i boghandelen.

Frankeres
som brev

Til _____ kommune
